

Chipsholzaak explodeert

- Auteur [Stan de Jong](#)
- 8 april , 2011

Affaires kennen soms een wonderlijk verloop, zeker als het gevoelige materie als de onafhankelijkheid van de rechtspraak betreft. Afgelopen dagen [explodeerde](#) de Chipshol-zaak in de media. Een griffier, de ex-minnares van NMA-directeur Pieter Kalbfleisch, beschuldigt de laatste ervan via samenspanning met belanghebbenden én de Haagse rechter Westenberg de gebiedontwikkelaar Chipshol te hebben benadeeld. NRC. Volkskrant. Trouw. Het NOS-Journaal. Het is *national news* geworden. NRC wijdde er zelfs haar hoofdredactioneel aan. De zaak kent – uiteraard – een voorgeschiedenis. Een geschiedenis waarin ik een rolletje heb gespeeld.

Medio 2006 ging ik mij verdiepen in de Chipshol-zaak, een kwestie die mij al enige tijd intrigeerde. Al vele jaren waren Jan en (zoon) Peter Poot van Chipshol verwickeld in slepende procedures rond de kostbare grond bij Schiphol. Volgens Poot werd hij gedwarsboomd door machtige partijen, die werden gesteund door leden van de rechterlijke macht. De naam van één rechter, Hans Westenberg, dook daarbij telkens op. Op die laatste besloot ik mijn research te concentreren. Het thema rechterlijke macht heeft, zoals bekend, mijn belangstelling.

Nadat ik de dossiers had bestudeerd, gesprekken had gevoerd en nader onderzoek had gedaan, meende ik begin 2007 voldoende hard materiaal in handen te hebben voor een onthullend achtergrondverhaal over de praktijken van rechter Westenberg. Het kon eigenlijk niet anders of Westenberg had getelefoneerd met procespartijen – *not done* – en druk uitgeoefend om de juridische procedures in een voor Chipshol negatieve richting te sturen. En daarover had hij dan ook nog eens onder ede gelogen. Brisant materiaal.

Het [artikel](#) gaf ik de kop *De Liegende Rechter* mee, een 'geuzennaam' voor Westenberg die inmiddels ingang heeft gevonden. Ik moet zeggen dat de toenmalige Revu-hoofdredacteur Jan Paul de Wildt, die niet uit de journalistiek afkomstig was, *cojones* had door zonder enige terughoudendheid het stuk te plaatsen en nog wel als coververhaal. Het is niet niks om een rechter in een landelijk weekblad te beschuldigen. De omslag van Revu werd gesierd door de foto van een afwerende gebaren makende Hans Westenberg, weliswaar met zonnebril, maar toch... het zal niet vaak zijn voorgekomen dat een rechter in de pers zo te kijk is gezet.

Met een dergelijk verhaal roep je weerstanden, conflicten en juridische ellende over je af. Zelfs een bedrijf als Sanoma met goedgevulde oorlogskassen zit niet te wachten op allerlei kostenverslindende juridische procedures met dure bedrijfsjuristen of externe advocaten. Als er een beroepsgroep mondig is, is het bovendien wel de juristerij en mr. Westenberg zag zich financieel gesteund door de Raad voor de Rechtspraak. Een tegenstander, kortom, van formaat. Ook moest je altijd maar afwachten hoe een kort gedingrechter of de Raad voor de Journalistiek de kwestie bezag. Hun wegen waren niet zelden ondoorgrondeijk.

Maar ik zag een juridisch gevecht toch wel met vertrouwen tegemoet. Het artikel was naar mijn smaak goed onderbouwd. Ik had het redelijk geserreerd opgeschreven. En Westenberg had zijn weerwoord gekregen (hij ontkende alle beschuldigingen). *Publish, or be damned*.

Nadat het artikel was verschenen bleef het stil. Andere media pikten het niet op. Dat verwonderde mij op zich niet zo. Een blad als Revu met een beperkte oplage heeft nu eenmaal minder impact dan NRC Handelsblad, De Telegraaf, Nova of het NOS Journaal. Het kon ook zijn dat journalisten er hun vingers niet aan wilden branden. Van de kant van Westenberg bleef het eveneens stil, hetgeen mij sterkte in de overtuiging dat de inhoud van het verhaal klopte.

Op de redactievergadering, een week later, werd traditiegetrouw het afgelopen nummer besproken. Sommige redacteuren vonden het 'wel een erg lang verhaal', zo herinner ik mij dat is gezegd. Eerlijk gezegd moest ik daar wat smalend om glimlachen. Een dergelijk complex verhaal kun je niet kort door de bocht afdoen. Dan ga je nat. Maar ach, het belangrijkste was dat ik mijn ei had gelegd. Over tot de orde van de dag.

En toen kwam er een anoniem briefje binnen...

Op de redactie burelen. Gericht aan mij. 'Het recht moet immers zegevieren', luidde de kop. De anonieme schrijver maakte gewag van een vriendschappelijke relatie tussen Westenberg en mr. Pieter Kalbfleisch, in het verleden collega's bij de Haarlemse en Haagse rechtbank. Kartelwaakhond Kalbfleisch zou 'dikke vrienden' zijn met de broers Jan-Jonathan en Harry van Anandel – tegenstanders van de familie Poot. Omdat Kalbfleisch zelf vanwege te opzichtige belangenverstrengeling de broers Van Anandel niet kon helpen, zou hij Westenberg naar voren hebben geschoven om dat klusje voor hem te klaren, luidde de inhoud van het korte briefje.

Op zich verwonderde mij weinig meer in deze affaire, maar een connectie Kalbfleisch/Westenberg/Van Anandel was mij volstrekt onbekend, als het al waar was. Interessant was het natuurlijk wel. De briefschrijver (om de een of andere reden ging ik uit van een man) maakte geen ongeletterde of overspannen indruk. Maar ja, wie was het, en klopte het verhaal?

Een ding stond vast: het anonieme [briefje](#) kon niet zomaar integraal zonder context of nader bewijs worden afgedrukt in Revu. Zoiets moet je maar overlaten aan klokkenluiderssites. Om het zorgvuldig voorbereide en uiterst gevoelige coververhaal in een klap in de waagschaal te zetten door het publiceren van – op dat moment – ongegronde vermoedens, was wel het domste wat Nieuwe Revu kon doen.

Uiteraard liet ik de brief niet liggen. Ik stelde Chipshol op de hoogte van het bestaan ervan, en journalist Micha Kat die zelf in een procedure met Westenberg verwickeld was geraakt. Wellicht konden zij er duiding aan geven, hadden zij meer gegevens?

Enfin. Ik werd afgehaald per auto en kwam aan op het bedrijfsterrein van Chipshol en voerde daar een gesprek met Jan en Peter Poot. Het gesprek vloog, zoals dat wel vaker gaat, alle kanten op, er werd driftig gespeculeerd, maar tot concrete aanwijzingen, laat staan bewijs leidde dat niet. Daarnaast deed ik aanvullend onderzoek, onder meer bij de Kamer van Koophandel. Wellicht viel er een zakelijke band tussen Westenberg en Kalbfleisch vast te stellen. Maar het leverde niets op. De vroegere Chipshol-advocaat Hugo Smit was ook niet echt een bron waar je iets aan had. De man zat in zak en as sinds hij door Westenberg wegens smaad was gedaagd.

Kortom, ik besloot de zaak te laten rusten. Wellicht zou de anonieme briefschrijver zich nog eens aan mij openbaren, dan kon ik er alsnog induiken. Haastige spoed, zo was ik door schade en schande wijsgeworden, is in de onderzoeksjournalistiek zelden goed.

Soms zijn mensen – betrokkenen, lezers – teleurgesteld als een journalist zich niet bij wijze van spreken zijn hele leven blijft vastbijten in hetzelfde onderwerp. Maar zo werkt het niet. Je bent in dienst van een werkgever, de actualiteit roept, je wilt (of moet) je weer eens ergens anders in verdiepen, er moet aan een *paginanorm* worden voldaan. De tijden dat een onderzoeksjournalist met een blanco cheque erop uit werd gestuurd onder de aanmoediging 'succes, kijk maar of het iets oplevert', waarna er soms inderdaad niets volgde, zijn helaas maar begrijpelijkerwijs voorbij. Zeker in tijden waarin de oplagen onder druk staan en de advertentie-inkomsten dalen. Zoals bij Revu.

De zaak-Westenberg ging wel door, en in hoger beroep werd tot mijn vreugde onomstotelijk vastgesteld dat Westenberg met advocaten had gesproken, en daar niet de waarheid over had verteld. Westenberg koos eieren voor zijn geld en ging met vervroegd pensioen.

En nu zijn er dus de spectaculaire ontwikkelingen van de laatste dagen. De anonieme briefschrijver heeft zich geopenbaard, zij het niet aan mij. Na het Revu-artikel waren haar (inderdaad, een vrouw) de schellen van de ogen gevallen, heeft zij verklaard. Er waren wel juridische dwangmiddelen voor nodig om de verklaring tot stand te krijgen. Voor een roundup leest u bijvoorbeeld het [artikel](#) van Eric Smit op *Follow The Money*.

De zaak-Chipshol/Westenberg/Kalbfleisch of hoe je 'm ook wilt afficheren, blijf ik uiteraard met bovengemiddelde belangstelling volgen. Zo'n zaak laat je niet los, of je er nu wel of niet over publiceert.

Informatie over dit artikel:

(Geef commentaar, kijk wat andere hebben geschreven of plaats een link op je eigen weblog!)

Datum en reacties:

[april 8th, 2011](#)

[Geen reacties](#)

Feeds en Links

[Comment Feed](#)

[Meer van deze auteur](#)

Gepost in de rubrieken:

[Rechtspraak](#)

Vorige en volgende artikelen

[Zelfportret HP/De Tijd](#)

Categorieën

[Categorie selecteren](#)

Reacties

Sorry, er kan niet meer gereageerd worden.

Stan de Jong

Powered by WordPress | [Entries \(RSS\)](#) | [Comments \(RSS\)](#) | Webhosting: [Aaargh Infotainment](#) | [Inloggen](#)